

Informace ze zdravotnictví Ústeckého kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Hradec Králové
24. 9. 2013

8

Alergologie a klinická imunologie - činnost oboru v Ústeckém kraji v roce 2012

*Allergology and Clinical Immunology - Activity in Branch
in the Ústecký Region in 2012*

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o činnosti oboru alergologie a klinické imunologie v Ústeckém kraji v roce 2012 obsahuje údaje o ambulantní péči v členění podle typu zdravotnického zařízení a podle území z oblasti personálního zajištění, činnosti a o dispenzarizovaných osobách pro vybrané diagnózy.

Summary

Information on health service activity in the branch of allergology and clinical immunology in the Ústecký region in 2012 contains data about out-patient care by type of establishment and by district of the region, data about personnel capacity, activity and about patients followed up for selected diagnoses.

Podkladem pro zpracování informace byly údaje z ročního výkazu o činnosti oboru, který vyplňuje každé ambulantní pracoviště alergologie a klinické imunologie všech zřizovatelů, včetně ambulantních částí lůžkových zařízení. Výkazy byly součástí Programu statistických zjišťování Ministerstva zdravotnictví ČR na rok 2012. Formuláře výkazů a pokyny jsou vystaveny na internetu www.uzis.cz

V tomto oboru zabezpečovalo odbornou péči v kraji na 37 pracovištích 27,58 lékařů a 33,80 ZPBD. Jde o průměrný roční přepočtený počet pracovníků včetně smluvních. Z důvodu porovnání jsou u vývojových grafů relace počítány na přepočtený počet lékařů včetně smluvních.

Z celkového počtu lékařů pracovalo 85 % lékařů v samostatných ordinacích a 8,4 % v ambulantních částech nemocnic. Zbytek lékařů pracoval v ostatních ambulantních zařízeních. Na 100 tisíc obyvatel kraje připadlo 3,25 lékaře, v ČR to bylo 4,16 lékaře. Z grafu je zřejmé, že od roku 2002 dochází k určité stabilizaci počtu lékařů. Pouze v roce 2007 došlo v kraji k meziročnímu nárůstu o 13,4 % a nyní opět k meziročnímu poklesu 11,4 %.

Počet léčených pacientů zůstal téměř na stejné úrovni minulých let. V roce 2012 se v samostatných ordinacích lékařů specialistů léčilo 86,5 % všech pacientů, 6,7 % navštěvovalo nemocniční ambulance a zbytek polikliniky. Více než třetinu léčených pacientů tvořily děti a dorost ve věku 0–19 let. Do roku 2005 byla sledována věková skupina 0–14 let.

V průměru bylo aplikováno 1 léčenému pacientovi 2,3 kožních testů a v ČR 3 testy. Na 100 léčených připadlo 10,2 pacientů léčených specifickou hyposenzibilizací (ČR 9,2) a u 2,1 pacientů na 100 léčených byla zahájena individuální injekční nebo perorální specifická imunoterapie alergenem (ČR 2,4). Lékaři měli k dispozici 35 spirometrů. Na jednom spirometru bylo provedeno v kraji 1 503 výkonů a v ČR 1 682 výkonů. V laboratoři bylo provedeno 4 962 výkonů, z toho minimálně pro pacienty v ústavní péči.

Od roku 2010 se sleduje 11 vybraných diagnóz ve čtyřech věkových kategoriích, pro které jsou pacienti dispenzarizováni. Od roku 2010 je nově sledovaná diagnóza T78.2 (Anafylaxe). Od roku 2006 došlo ke změnám. Místo 15–24 let se sleduje skupina 15–19 let a místo 25 let a více jsou to pacienti ve věku 20 let a více. Jeden pacient může být uveden i vícekrát, pokud je léčen pro více diagnóz. Dlouhodobě se sledují tři diagnózy - atopická dermatitida L20.-, pollinosis J30.1 a stálá alergická rýma J30.3. Na základě upřesnění metodiky odborné společnosti alergologie a klinické imunologie došlo ke sloučení obou typů astmatu dohromady jako J45, které se člení na čtyři stupně: 1-intermitentní, 2-lehké perzistující, 3-středně těžké perzistující a 4-těžké perzistující. Na výkaze se uvádí pouze astma v členění na stupně závažnosti.

V přepočtu na tisíc obyvatel příslušné věkové kategorie bylo nejvíce dětí ve věku do 5ti let v kraji dispenzarizováno s diagnózou atopická dermatitis (22). Nejčastějším důvodem dispenzarizace u ostatních věkových kategorií dětí, mladistvých i dospělých byla pollinosa, astma a stálá alergická rýma.

Od roku 2004 se sledují dispenzarizovaní pacienti pro dalších šest diagnóz ze skupiny poruch mechanismu imunity a systémových onemocnění pojivové tkáně. Od roku 2010 k nim přibyla ještě další a tak je sledováno celkem sedm diagnóz. K 31.12.2012 bylo na 10 tisíc obyvatel kraje sledováno 17,91 pacientů s diagnózou D80 imunodeficeience s převahou poruch protilátek (ČR 25,18) a 3,02 pacientů s diagnózou D83 běžná variabilní imunodeficeience (ČR 11,92). Diagnózy ze skupiny systémových onemocnění pojivové tkáně (M31–M33, M35) se vyskytují zřídka a postihují zpravidla dospělou populaci. U mladistvých do 19 let byl dispenzarizován 1 případ pro dermatomyositis. Pro Sjögrenův syndrom a jiné systémové postižení pojivové tkáně bylo dispenzarizováno 7 pacientů do 5 let a 3 pacienti do 19 let. Pro skupinu 20 let a více jsou důvodem dispenzarizace ve 14 ti případech Wegenerova granulomatóza a jiné nekrotizující vaskulopatie, ve 27 případech systémový lupus erythematosus, a v 93 případech Sjögrenův syndrom. Pro sledovanou diagnózu T78.2 (Anafylaxe) bylo dispenzarizováno celkem 180 pacientů, z toho 4 pacienti do 5 let, 11 do 14 let a 12 mladistvých pacientů do 19 let.

Výkyvy oběma směry v počtu sledovaných pacientů na porovnatelné diagnózy proti minulému období jsou dány charakterem sledovaných diagnóz. Jedná se o chronická onemocnění s dosti blízkým epidemiologickým vztahem a s nutností medikamentózní léčby. Pacient se může dostavit za dlouhou dobu až při zhoršení obtíží; někdy je nutné diagnózu přehodnotit. Počet dispenzarizovaných na počet obyvatel v členění do okresů není uveden, protože zatímco na úrovni kraje ho lze považovat za ukazatel nemoci, ve skutečnosti je silně závislý na rozložení sítě ordinací, která je nerovnoměrná. Dispenzarizovaní pacienti se vykazují podle umístění zdravotnického zařízení, které navštěvují, nikoli podle svého trvalého bydliště.

Zpracovala: Kašková Růžena

ÚZIS ČR, Regionální pracoviště Hradec Králové

Habrmanova 19/1, 500 02 Hradec Králové

tel.: 495 058 321, fax: 495 058 322

e-mail: drahokoupilova@uzis.cz

<http://www.uzis.cz>

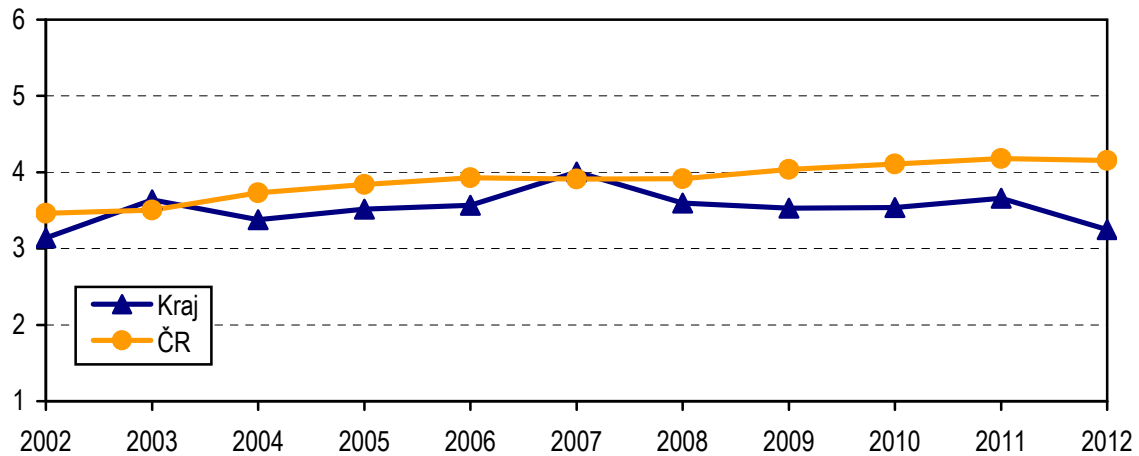
Zajištění ambulantní péče podle druhu zdravotnických zařízení a podle území

Ukazatel	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾		Počet léčených pacientů		Počet ošetření - vyšetření		
		lékaři	ZPBD ²⁾	celkem	z toho 0–19 let (v %)	celkem	na 1 lékaře	na 1 léčeného pacienta
podle druhu zdravotnických zařízení								
Ambulantní část lůžkových ZZ	7	2,32	4,00	4 584	58,7	9 901	4 268	2,2
Samost. ordinace lékařů specialistů	25	23,45	27,80	59 352	34,3	141 182	6 021	2,4
Ostatní ambulantní zařízení	5	1,81	2,00	4 709	76,1	10 039	5 546	2,1
Celkem	37	27,58	33,80	68 645	38,8	161 122	5 842	2,3
podle území (okresy, kraj, ČR)								
Děčín	6	3,16	3,15	11 141	33,0	23 116	7 315	2,1
Chomutov	6	4,63	5,80	15 133	45,9	28 187	6 088	1,9
Litoměřice	4	2,90	3,10	8 703	37,6	20 969	7 231	2,4
Louny	4	2,60	3,20	4 254	40,7	15 414	5 928	3,6
Most	5	2,36	2,70	5 833	53,4	13 979	5 923	2,4
Teplice	3	4,30	5,30	7 604	46,6	21 342	4 963	2,8
Ústí nad Labem	9	7,63	10,55	15 977	27,4	38 115	4 995	2,4
Ústecký kraj	37	27,58	33,80	68 645	38,8	161 122	5 842	2,3
ČR	411	438,29	544,33	888 748	36,6	2 270 871	5 181	2,6

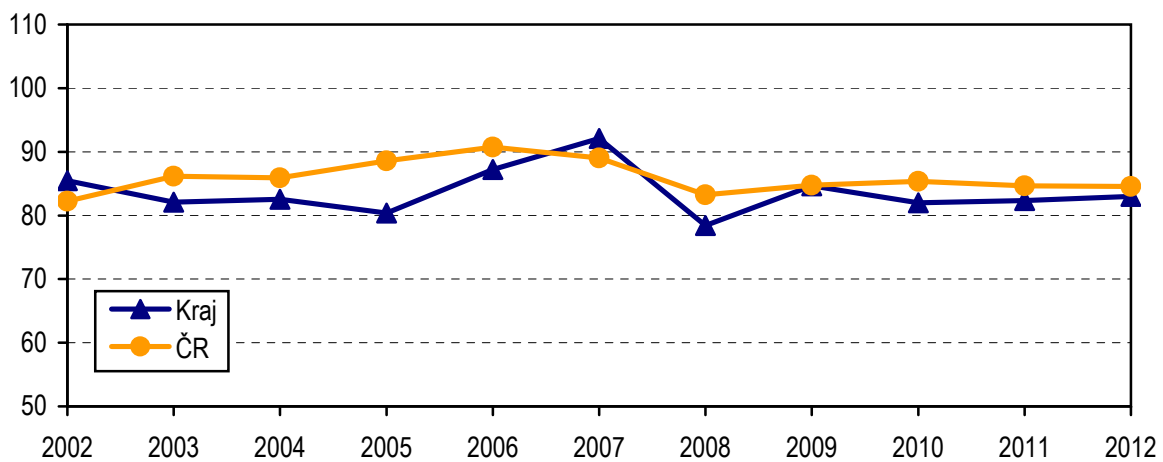
¹⁾ Průměrný roční přepočtený počet pracovníků celkem (vč.smluvních) - z odevzdaných ročních výkazů A(MZ)1-01

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních, § 5–§ 21a

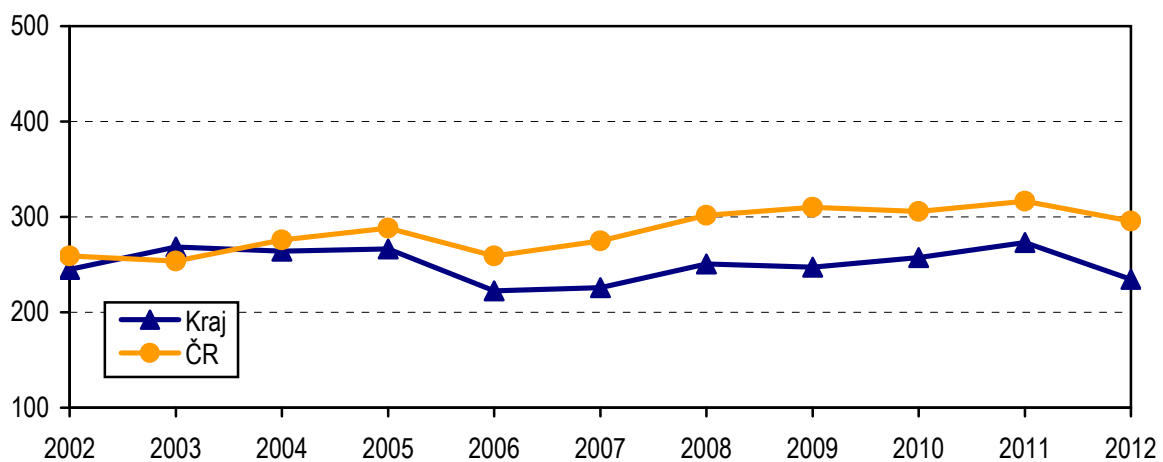
**Počet lékařů na 100 000 obyvatel
- vývoj v letech 2002–2012**

**Počet léčených pacientů na 1 000 obyvatel
- vývoj v letech 2002–2012**

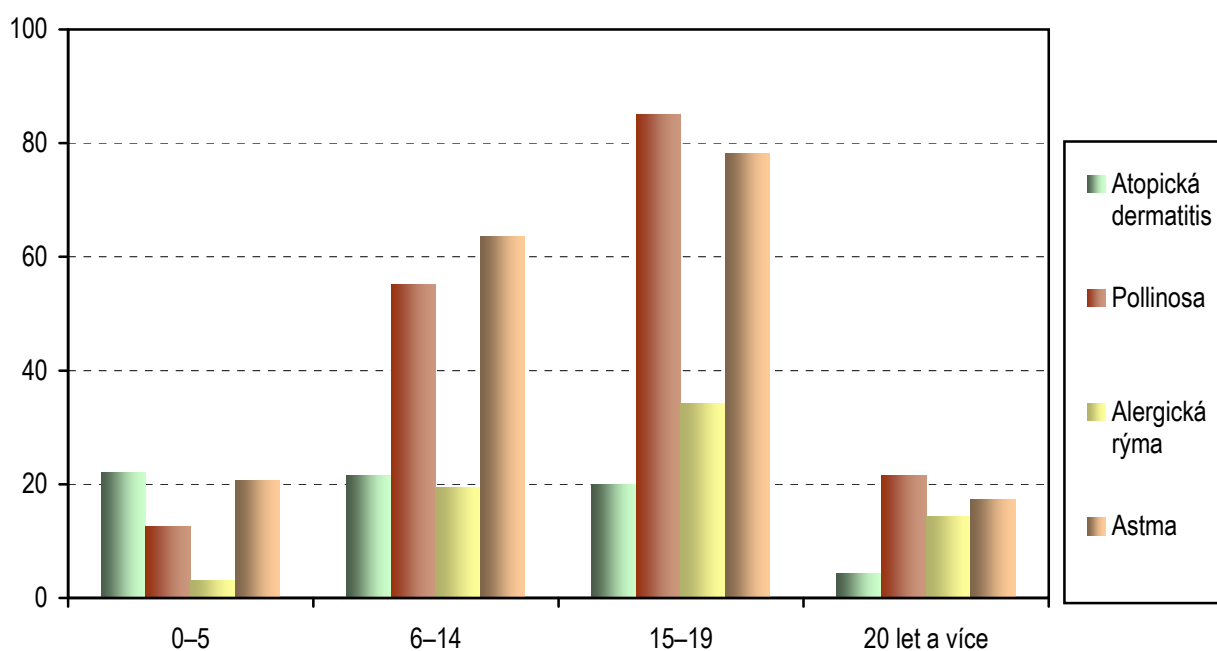
**Počet kožních testů na 100 léčených pacientů
- vývoj v letech 2002–2012**

Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu

Vybraná onemocnění (diagnóza MKN 10)	Počet dispenzarizovaných osob						
	celkem	z toho ve věku (v %)				kraj na 10 tis. obyvatel	ČR na 10 tis. obyvatel
		0–5 let	6–14 let	15–19 let	20 let a více		
Atopická dermatitis (L20.-)	6 478	19,0	24,2	13,2	43,7	78,35	79,78
Pollinosa (J30.1)	22 444	3,1	17,9	16,2	62,8	271,47	312,74
Stálá alergická rýma (J30.3)	12 391	1,4	11,4	11,8	75,4	149,87	161,56
Astma (J45)	20 520	5,6	22,5	16,3	55,6	248,20	276,96
Imunodeficience s převahou poruch protilátek (D80.-)	1 481	34,2	32,2	13,3	20,3	17,91	25,18
Běžná variabilní imunodeficience (D83.-)	250	46,8	21,6	10,4	21,2	3,02	11,92
Wegenerova granulomatóza a jiné nekrotizující vaskulopatie (M31.-)	14	-	-	0,0	100,0	0,17	0,20
Systémový lupus erythematosus (M32.-)	29	6,90	-	0,0	93,1	0,35	0,50
Dermatomyositis (M33.-)	1	-	0,0	100,0	0,0	0,01	0,09
Sjögrenův syndrom a jiné systémové postižení pojivové tkáně (M35.-)	103	6,80	-	2,9	90,3	1,25	1,51
Anafylaxe (T 78.2)	180	2,22	6,11	6,7	85,0	2,18	4,48

**Počet dispenzarizovaných pacientů podle věkových skupin
na 1 000 obyvatel těže věkové skupiny - rok 2012**

Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu v okresech

Území (okresy, kraj, ČR)	Počet dispenzarizovaných na vybranou diagnózu na 100 léčených					
	Atopická dermatitida (L20.-)	Pollinosis (J30.1)	Stálá alergická rýma (J30.3)	Astma (J45)	Imunodeficience s převahou poruch protilátek (D80.-)	Běžná variabilní imunodeficience (D83.-)
Děčín	10,3	30,2	18,1	38,1	3,3	0,2
Chomutov	5,0	39,4	17,0	16,9	0,9	1,3
Litoměřice	6,6	21,3	0,3	13,4	1,4	0,0
Louny	10,1	34,3	27,8	72,5	1,0	0,0
Most	18,3	45,9	20,4	36,3	3,6	0,0
Teplice	5,9	26,4	9,9	42,2	6,1	0,1
Ústí nad Labem	12,9	32,1	29,1	25,9	0,9	0,1
Ústecký kraj	9,4	32,7	18,1	29,9	2,2	0,4
ČR	9,4	37,0	19,1	32,8	3,0	1,4

Vývoj dispenzarizovaných pacientů pro vybranou diagnózu

Rok	Počet dispenzarizovaných osob pro vybranou diagnózu na 10 tisíc obyvatel					
	Atopická dermatitis (L20.-)	Pollinosis (J30.1)	Stálá alergická rýma (J30.3)	Astma bronchiální (J45.9)	Astma alergická (J45.0)	Astma (J45)
2002	64,46	296,02	115,46	78,21	98,57	-
2003	63,87	276,01	112,02	74,29	101,05	-
2004	70,13	281,96	121,65	80,51	115,22	-
2005	79,22	303,00	124,58	180,96	-	-
2006	87,00	339,57	131,57	-	-	245,79
2007	84,13	363,25	134,65	-	-	243,32
2008	88,46	319,92	152,57	-	-	242,16
2009	83,44	327,42	138,51	-	-	245,19
2010	88,22	288,88	137,37	-	-	243,91
2011	88,33	324,44	159,66	-	-	225,75
2012	78,23	271,05	149,65	-	-	247,82

Počet dispenzarizovaných pacientů pro pollinosis na 1 000 obyvatel - vývoj v letech 2002–2012

